

SINDIKAT MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA SRBIJE

Beograd, Bulevar Kralja Aleksandra 36/III
E-mail: smsts@sbb.rs

Tel: 011 3033-550
Tel/Fax: 011 3240-385

СИНДИКАТ МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА
И ТЕХНИЧАРА СРБИЈЕ
Бр. 55
06. 02. 2017 год.
(БЕОГРАД, Краља Александра 36/III)

Програмски задаци и активности за 2017. годину

У претходном периоду дошло је до значајног погоршања материјалног и социјалног положаја медицинских сестара и техничара. То се пре свега може сагледати упоређивањем просечне зараде у Републици и зараде медицинских сестара и техничара, као и трошкова живота у истом периоду. Тако, на пример, 2006. године зарада сестре је била једнака просечној заради у Републици (лекар је имао 68% већу зараду од просечне у Републици), да би 2014. њена зарада била 73% просечне зараде у Републици, а 2016. године 70% просечне зараде у Републици. Другим речима, у периоду од 10 година(2006-2016) зарада сестре је умањена за 30% у односу на просечну зараду у Републици. Према томе, када би се изједначила зарада сестре са просечном зарадом у Републици (као што је било 2006. године) њена зарада би уместо нешто више од 30.000 динара, била у висини 45.000 динара. С друге стране, свако побољшање овог односа у корист зараде сестре значило би побољшање материјалног положаја медицинских сестара и техничара.

Потпуна слика материјалног положаја медицинских сестара и техничара се види када се има у виду да је просечна потрошачка корпа 68.000 динара, а минимална 35.000 динара. Ако се има у виду да се потрошачка корпа израчунава за трочлано домаћинство, као и да њен садржај не изражава стварне месечне материјалне потребе може се закључити да зарада сестре није довољна ни за прибављање минималне потрошачке корпе.

Узроци погоршања материјалног положаја медицинских сестара и техничара су двојаки. Први узрок, по реду, не по значају, јесте процес укупног погоршања економске ситуације у претходном периоду који се огледа, пре свега, у паду, или незнатном годишњем расту националног доходка. Једноставно, или се текуће године стварало мање него у претходној, или је повећање било незнатно, и свакако недовољно. Други узрок који је по значају први, односи се на расподелу створеног, која је очигледно вршена на штету зарада у здравству, па и зарада медицинских сестара и техничара. Синдикат може и треба, пре свега, да утиче на расподелу створеног, и то путем социјалног дијалога и закључивања колективних уговора као кључног дела поменутог дијалога.

У претходном периоду је системским мерама онемогућен социјални дијалог. Наиме, према прописима који су у том периоду усвојени, висина материјалних примања медицинских сестара и техничара (основна плата, увећања основне плате, регрес, топли оброк, итд) зависи искључиво од воље послодавца (државе). Тако се основица као један од два елемента на основу којих се одређује основна плата утврђује законом, док се коефицијенти као други

елемент на основу кога се одређује висина основне плате, дефинише уредбом. У оба случаја, системски посматрано Синдикат нема утицаја на решења која се доносе. У складу са тим приступом су и решења у Закону о систему плате запослених у јавном сектору који је донет прошле године.

Други системски и практичан проблем са којим се суочавају медицинске сестре и техничари јесте непоштовање законских одредби о радном времену од стране послодавца, као и његова намера која је изражена у нацрту Закона о здравственој заштити да се са таквом праксом настави и „прошири“. То се пре свега односи на злоупотребе у вези прековременог рада, прерасподеле, дежурства и приправности.

Треће питање које свакако заслужује посебну пажњу, односи се на услове рада, односно безбедност и здравље на раду.

На известан начин, свих ових питања се тиче и једна нова појава која на различите начине угрожава и запослене у здравству и пациенте. То је процес попуњавања радних места некомпетентним лицима која угрожавају пациенте, али и запослене на различите начине.

У складу са напред изнетим Синдикат одређује следеће циљеве, задатке и активности.

1. Остваривање социјалног дијалога и успостављање утицаја Синидката на системска решења од којих зависи материјални и социјални положај наших чланова. То подразумева враћање колективним уговорима као актима којима се искључиво води политика зарада у здравству. Реализација овог циља подразумева закључивање колективног уговора који би се примењивао на зараде и друга примања медицинских сестара и техничара.
2. Реализацијом претходног циља били би створени услови да се изменама у политици расподеле изједначи зарада сестре са просечном зарадом у Републици, или бар да се ове зараде значајно приближе. То подразумева утицај на висине основице и коефицијента, или само коефицијента ако се на тај начин може остварити циљ.
3. Преношењем тежишта на колективни уговор били би створени услови да се кроз уређивање материјалних примања утиче на политику радног ангажовања и распореда радног времена. Тако би, на пример, уговорање увећања зараде по основу прековременог рада за 50% од основице утицало на ограничење коришћења таквог вида радног ангажовања, и сл.
4. Да се у посебном закону којим ће се одређивати плате у јавном сектору створи простор за уређивање права и обавеза запослених и послодаваца колективним уговором. Пошто ће се овај закон, према најавама донети у овој години, Синдикат се мора организовати како би остварио овај циљ.
5. Потребно је успоставити информативну мрежу помоћу које би се могло одмах реаговати на све појаве злоупотребе у сфери радног времена (неплаћање прековременог рада или његово непризнавање, злоупотреба рада по позиву, итд.). Председници

синдикалних организација поред онога што би они предузели информисали би и централу ради заједничке активности.

6. Потребно је спровести активност према државним органима како би се системом контроле и провере квалитета спречило запошљавање и рад стручно некомпетентних лица.
7. Покренути према државним органима акцију како би се уједначили и стандардизовали критеријуми када се израђује акт о процени ризика.
8. У вези радног времена потребно је сагледати све околности поводом проблема рада на радним местима са скраћеним радним временом и деловати у правцу заштите права запослених који раде на таквим радним местима.

У Београду, 06.02.2017.г.

Председник СМСТС

Radica Ilić

Радица Илић